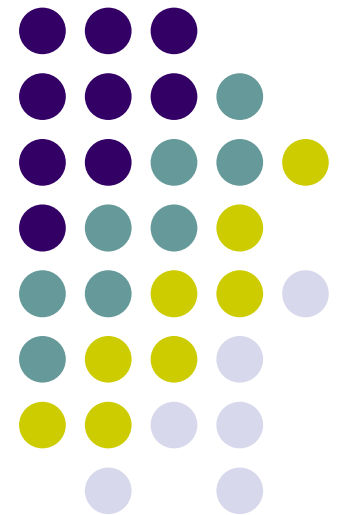
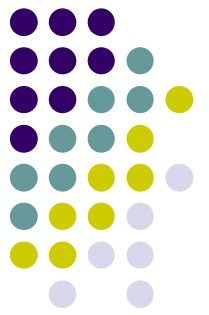

Obchodní společnosti a jejich finanční výkazy

Ladislav Šiška

Právnícké osoby (=korporace)

- **umělé** právní subjekty
 - způsobilé k právům a povinnostem, k právním úkonům
 - obch. společnosti
 - od 2014 zákonem o obchodních korporacích (90/2012 Sb.)
- za společnost **jedná**:
 - Statutární orgán
 - Pověřený zaměstnanec
 - Osoba v provozovně
 - Zmocněnec na základě plné moci
 - Prokurista (speciální typ plné moci)

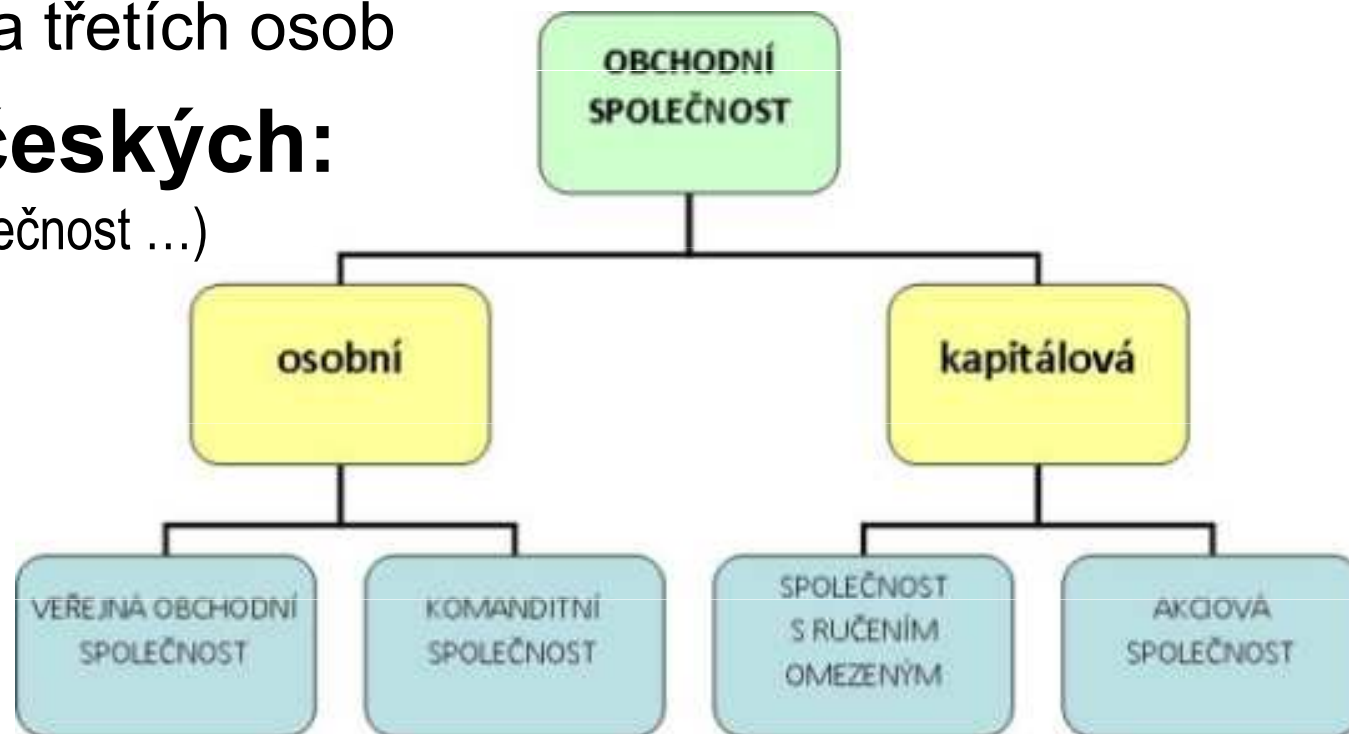

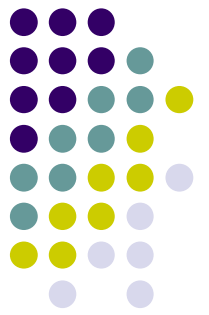
Obchodní společnosti

- založení
- vznik
 - zápisem do **obchodního rejstříku**
 - veřejný seznam podnikatelů + sbírka listin
 - ochrana třetích osob

- **členění českých:**

(x Evropská společnost ...)

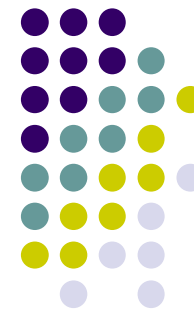

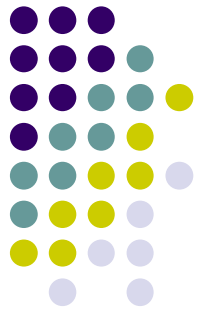
Veřejná obchodní společnost

- Alespoň dva společníci
- Netvoří základní kapitál
- Osobní ručení – celým majetkem
- Orgány – společníci
- Osobní účast společníků na podnikání
- Veškerý zisk se rozděluje
- Problematická převoditelnost podílů
- Existenční závislost na společnících

Společnost s ručením omezeným

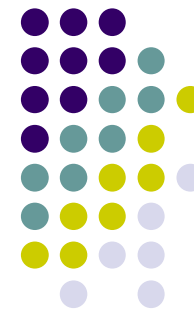

- Vhodná pro malé a střední podnikání
- **Obchodní podíl**
 - = účast na společnosti; míra práv a povinností společníka
 - součet vkladů je **základní kapitál** (dříve min. 200.000,- Kč, nyní 1 Kč)
 - převádí se smlouvou
 - může být 1 společník (max. 50 společníků)
- **Omezené ručení**
 - do součtu nesplacených vkladů
- **Orgány:**
 - Jednatelé (jeden nebo více)
 - Valná hromada

Komanditní společnost

- Dvě kategorie společníků
 - **Komplementáři**
 - Neomezené ručení
 - Statutární orgán
 - Aktivní účast
 - **Komanditisté**
 - Vklad nejméně 5.000,- Kč
 - Účast jen na valné hromadě
- Podpůrně se použije úprava v.o.s. a s.r.o.

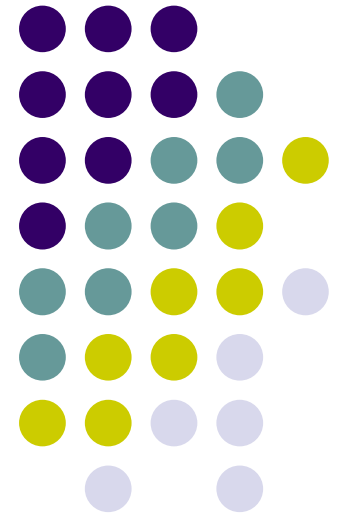

Akciová společnost

- Vhodná spíše pro velké podnikání
- Vydává **akcie** akcionářům
 - Základní kapitál 2/20 mil. Kč
 - 1 akcionář a více
 - snadná převoditelnost akcií
- **ručení** – jen do výše nesplaceného vkladu
- **orgány**:
 - Představenstvo – statutární orgán
 - Dozorčí rada – kontrolní orgán
 - Valná hromada – shromáždění akcionářů

Hlavní finanční výkazy obchodních společností

(=účetní závěrka)

Účetní závěrka

- hlavní výstup **účetnictví** (tzv. podvojného), které obchodní společnosti vedou povinně dle zákona o účetnictví (563/1991 Sb.)
- **účetnictví je model** zobrazující v peněžních jednotkách podnikovou realitu
- základní principy:
 - **trvale existující podnik** (going concern)
 - **opatrnost** (potenciální ztráty vykázat, zisky ne)
 - **dokladovost + inventarizace**
- **ocenění majetku a závazků**
(prokazatelnost => zpravidla **historické náklady**)

Účetní závěrka = finanční výkazy

- základní výkazy:
 - **rozvaha** počáteční a konečná
 - stavy majetku a závazků
 - toky za období:
 - **výsledovka = výkaz zisku a ztráty**
 - aktuální princip, tj. toky užitku (ekonomického prospěchu)
 - *přehled peněžních toků*
 - peněžní princip
 - *přehled o změnách ve vlastním kapitálu*

Rozvaha

– stav k určitému okamžiku!

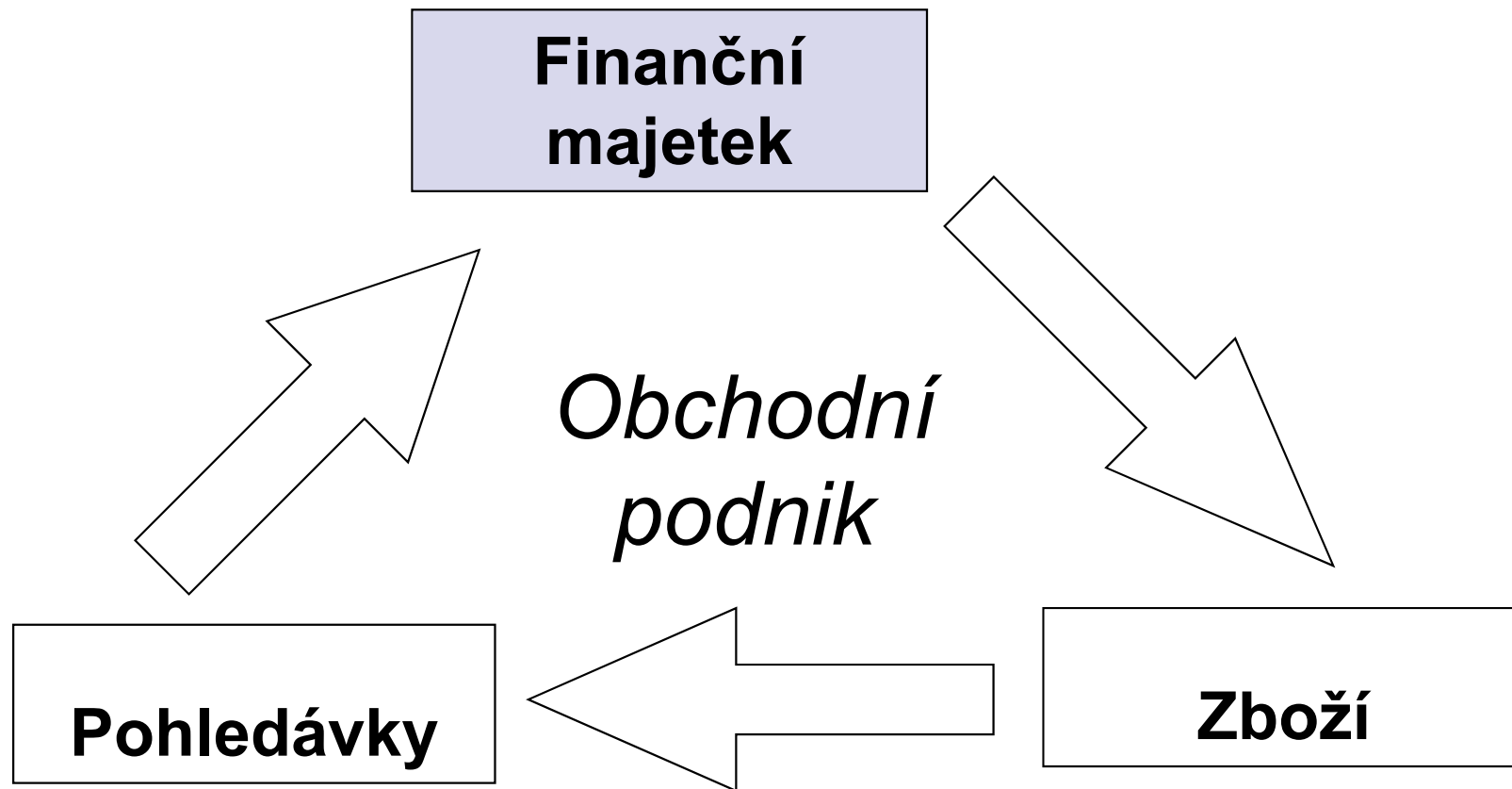
AKTIVA (majetkové hodnoty)

- Dlouhodobý majetek (stálá A)
 - Pořizovací ceny
 - - Oprávky (kumulace odpisů)
- Oběžná aktiva
 - Pohledávky
 - Zásoby
 - Materiál
 - Výrobky, NV, polotovary
 - Zboží
 - Finanční majetek
 - Peníze
 - Bankovní účty

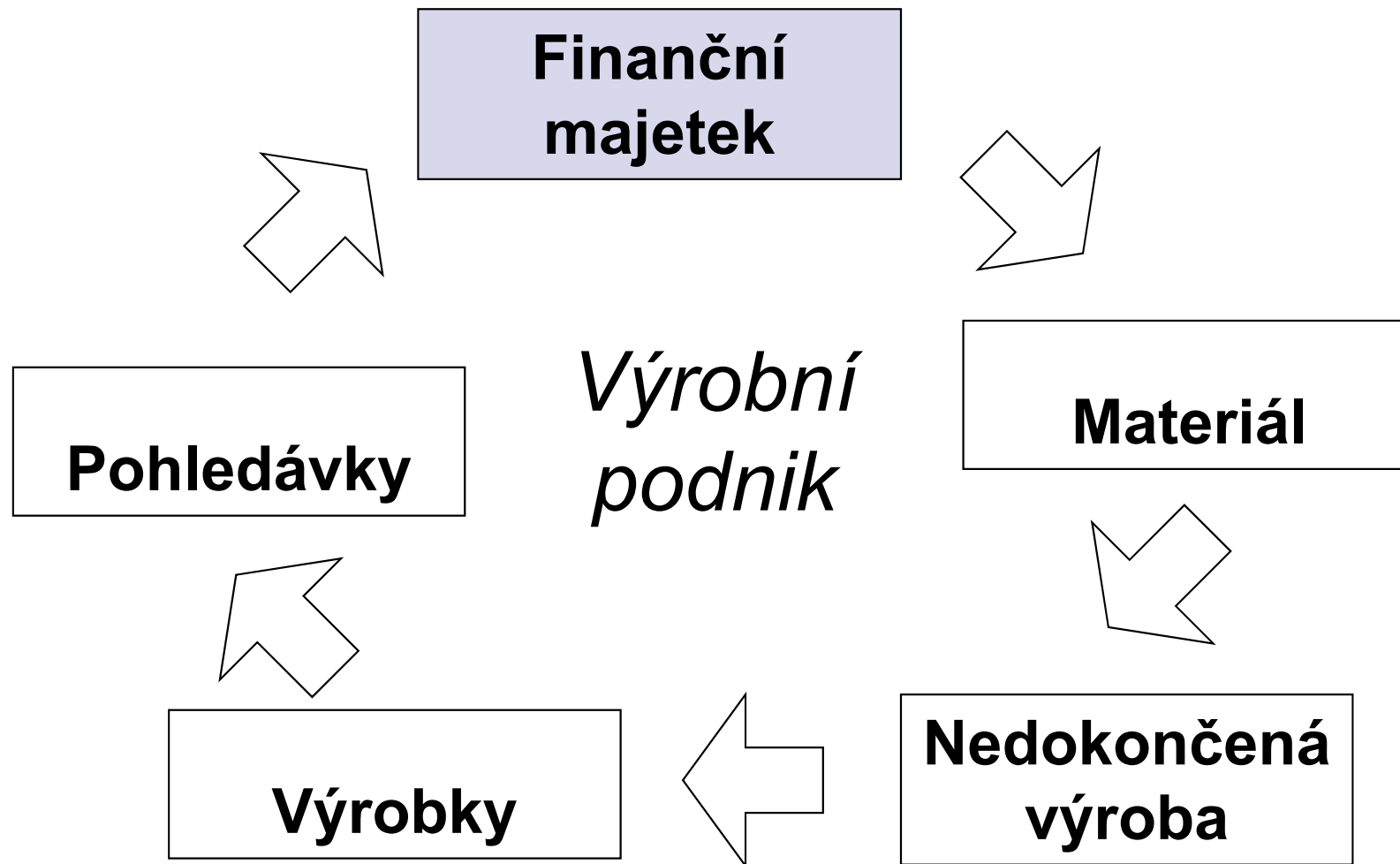
PASIVA (zdroje financování)

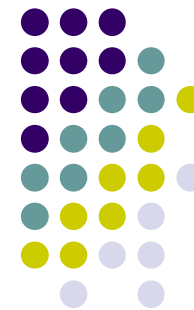
- Vlastní kapitál
 - Základní kapitál
 - Kapitálové fondy
 - Fondy ze zisků
 - Kumulované výsledky min. období
 - Výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje
 - Závazky (krátko-, dlouhodobé)
 - Bankovní úvěry

Oběh majetku v podniku => oběžná aktiva

Oběh majetku v podniku => oběžná aktiva

Rozvaha

– stav k určitému okamžiku!

AKTIVA (majetkové hodnoty)

- Dlouhodobý majetek (stálá A)
 - Pořizovací ceny
 - - Oprávky (kumulace odpisů)
- Oběžná aktiva
 - Pohledávky
 - Zásoby
 - Materiál
 - Výrobky, NV, polotovary
 - Zboží
 - Finanční majetek
 - Peníze
 - Bankovní účty

PASIVA (zdroje financování)

- Vlastní kapitál
 - Základní kapitál
 - Kapitálové fondy
 - Fondy ze zisků
 - Kumulované výsledky min. období
 - Výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje
 - Závazky (krátko-, dlouhodobé)
 - Bankovní úvěry

Základní logika účetního zobrazení

AKTIVA = PASIVA

Zahajovací rozvaha

Počátek
období

$$Aktiva_{PS} = VK_{PS} + Dluhy_{PS}$$

za účetní období:

$$Aktiva_{KS} - Aktiva_{PS} = VK_{KS} - VK_{PS} + Dluhy_{KS} - Dluhy_{PS}$$

$$Aktiva_{KS} - Aktiva_{PS} = (VH + VK_{PS}) - VK_{PS} + Dluhy_{KS} - Dluhy_{PS}$$

$$\Delta Aktiva = VH + \Delta Dluhy$$

$$VH = \Delta Aktiva - \Delta Dluhy$$

$$Výnosy - Náklady = \Delta Aktiva - \Delta Dluhy$$

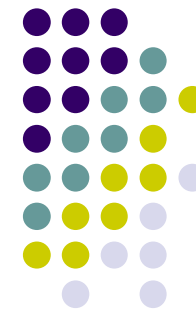
Konečná rozvaha

Konec
období

$$Aktiva_{KS} = VK_{KS} + Dluhy_{KS} = (VK_{PS} + VH) + Dluhy_{KS}$$

Základní logika účetního zobrazení

AKTIVA = PASIVA

Zahajovací rozvaha

Počátek
období

$$Aktiva_{PS} = VK_{PS} + Dluhy_{PS}$$

za účetní období:

$$Výnosy - Náklady = \Delta Aktiva - \Delta Dluhy$$

Koncepční rámec IFRS následovně:

„Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu, k němuž došlo za účetní období, které se projevilo úbytkem nebo snížením užitečnosti aktiv nebo zvýšením závazků a které vedlo ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem, než rozdělením kapitálu vlastníkům.“

Konečná rozvaha

Konec
období

$$Aktiva_{KS} = VK_{KS} + Dluhy_{KS} = (VK_{PS} + VH) + Dluhy_{KS}$$

Výsledovka (výkaz zisku a ztrát)

- toky za období na akruální bázi

+ Tržby za prodej zboží

- Náklady na prodej zboží

+ Tržby za prodej výrobků a služeb

+/- Změna stavu zásob vytvoř. vlastní činností

- Výrobní spotřeba

= **Přidaná hodnota**

- Osobní náklady

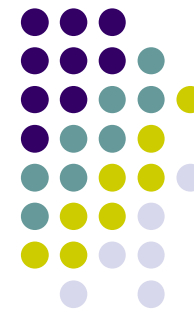
- Odpisy

= **provozní výsledek hospodaření**

+/- **Finanční výsledek hospodaření**

- Daň z příjmů

= **Výsledek hospodaření běžného období**

Rozvaha

– stav k určitému okamžiku!

AKTIVA (majetkové hodnoty)

- Dlouhodobý majetek (stálá A)
 - Pořizovací ceny
 - - Oprávky (kumulace odpisů)
- Oběžná aktiva
 - Pohledávky
 - Zásoby
 - Materiál
 - Výrobky, NV, polotovary
 - Zboží
 - Finanční majetek
 - Peníze
 - Bankovní účty

PASIVA (zdroje financování)

- Vlastní kapitál
 - Základní kapitál
 - Kapitálové fondy
 - Fondy ze zisků
 - Kumulované výsledky min. období
 - Výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje
 - Závazky (krátko-, dlouhodobé)
 - Bankovní úvěry

Základní logika účetního zobrazení

$$\mathbf{AKTIVA = PASIVA \Rightarrow MD=DaI}$$

Zahajovací rozvaha

Počátek období

$$Aktiva_{PS} = VK_{PS} + Dluhy_{PS}$$

za účetní období:

$$Náklady + \Delta Aktiva = Výnosy + \Delta Dluhy$$

Má Dáti (MD, Debet, Na vrub) = Dal (Kredit, Ve prospěch)

Aktivní účty + Nákladové

Pasivní účty + Výnosové

přírůstek
aktiv
náklady

úbytek
aktiv

úbytek
dluhů

přírůstky
dluhů
výnosy

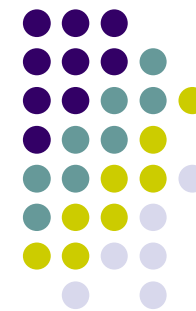
Konečná rozvaha

Konec období

$$Aktiva_{KS} = VK_{KS} + Dluhy_{KS} = (VK_{PS} + VH) + Dluhy_{KS}$$

Základní logika účetního zobrazení

AKTIVA = PASIVA

Zahajovací rozvaha

Počátek
období

$$Nepeněžní aktiva_{PS} + KFM_{PS} = Pasiva_{PS}$$

za účetní období:

$$\Delta KFM = \Delta Pasiva - \Delta Nepeněžní aktiva$$

$$Příjmy - Výdaje =$$

$$= \Delta Pasiva - \Delta Nepeněžní aktiva$$

Konečná rozvaha

Konec
období

$$Nepeněžní aktiva_{KS} + KFM_{KS} = Pasiva_{KS}$$

Přehled peněžních toků

- toky za období na peněžní bázi

Počáteční stav peněžních prostředků

- + Příjmy z prodeje zboží, výrobků, služeb
- výdaje za nákup zboží, materiálu, služeb ...

= Provozní peněžní tok

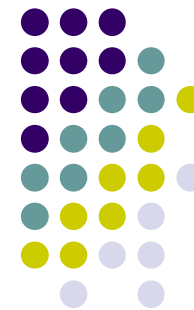
- + Čisté příjmy z prodeje majetku
- Výdaje na nové investice

= Investiční peněžní tok

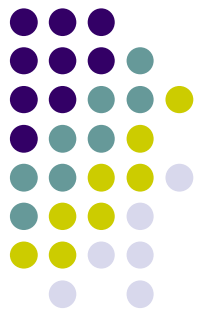
- + Přijetí úvěru, vklady vlastníků apod.
- Platby úmoru, výplata dividend apod.

= Peněžní tok z financování

Konečný stav pen. prostředků (počáteční stav + všechny peněžní toky)

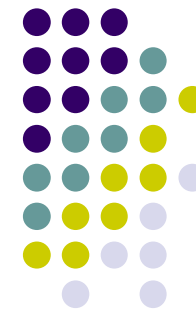
Finanční analýza

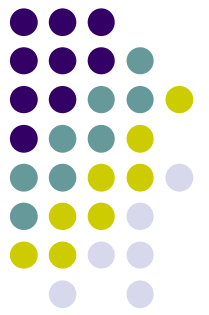
Horizontální analýza

- jak se **meziročně** v absolutní a relativní výši změnila určitá položka účetního výkazu
- analyzuje výkazy **po řádcích**
- zachycení **vývojových trendů** ve struktuře majetku a kapitálu

Vertikální analýza

- **podíl jednotlivých složek rozvahy na celkové bilanční sumě**
- pro výsledovku zpravidla základem 100% tržeb (za prodej zboží i výrobků, služeb)
- nezávisí na meziroční inflaci → lze srovnávat výsledky z různých let
- používá se
 - **srovnávání v čase** - srovnává čas. trendy v rámci podniku
 - **srovnávání v prostoru** – srovnávání různých firem navzájem

Ukazatelé rentability (ziskovosti, výnosnosti)

- rentabilita celkových aktiv, ROA

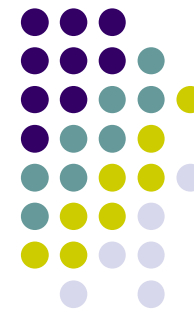
$$ROA = \frac{\textit{Pr ovoz n í zisk}}{\textit{aktiva (netto)}}$$

- měří hrubou produkční sílu aktiv
- rentabilita vlastního kapitálu, ROE

$$ROE = \frac{\textit{Zisk po zdanění}}{\textit{vlastní kapitál}}$$

- rentabilita investovaného kapitálu, RIC

$$ROIC = \frac{\textit{Zisk po zdanění}}{\textit{dl. invest .kapitál}}$$

Ukazatelé aktivity

- doba obratu pohledávek

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obrat pohledávek}}$$

- obrat pohledávek

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

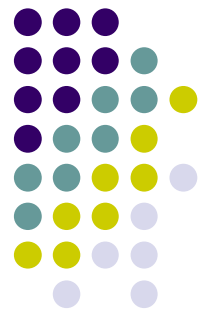
- obrat zásob materiálu
- obrat zásob výrobků
- obrat závazků ...

*Pro přiblížení výsledku reality
=> místo poměřovat tržbami
použít změnu stavu výrobků,
hodnotu úbytků materiálu atd.*

- **zobecňující obrat aktiv**

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Souvislost rentability s aktivitou

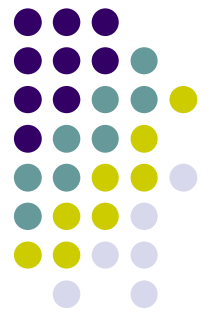
- rentabilita celkových aktiv, ROA

$$ROA = \frac{\text{Pr ovoz ní zisk}}{\text{aktiva (netto)}}$$

$$ROA = \frac{\text{Pr ovoz ní zisk}}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva (netto)}}$$

$$ROA = \boxed{\text{zisk z 1 Kč tržeb}} \times \boxed{\text{Obrat aktiv}}$$

Ukazatelé zadluženosti

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Souvislost ziskovosti se zadlužením:

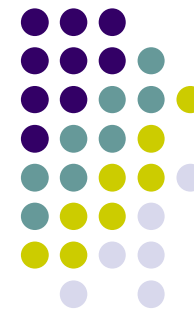
$$ROE = \frac{\text{Zdaněný zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$ROE = \frac{\text{Zdaněný zisk}}{\text{Pr ovozní zisk}} \times \frac{\text{Pr ovozní zisk}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times ROA \times \text{Finanční páka}$$

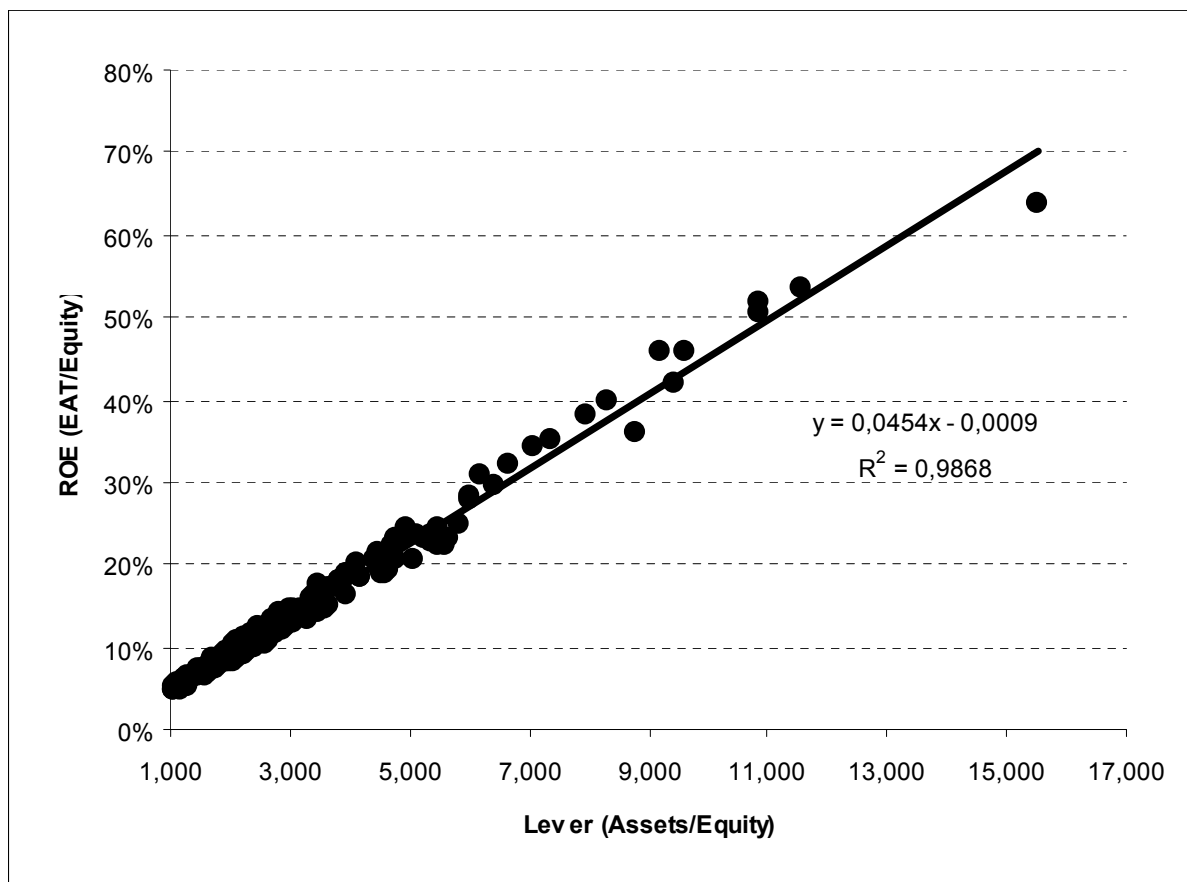
Pákový efekt zadlužení, jenž páčí rentabilitu ROA na vyšší úroveň ROE

Zadluženost a finanční riziko

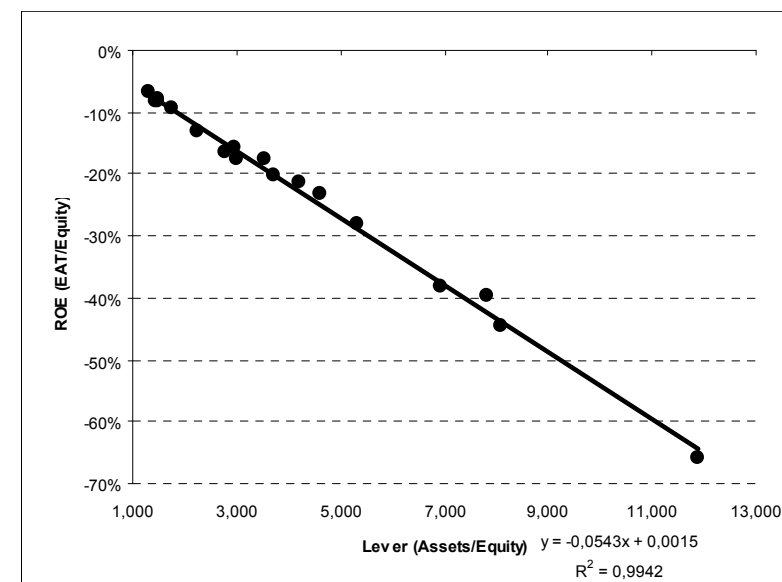
$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times ROA \times \text{Finanční páka (Lever)}$$

164 podniků s ROA = 4% až 5%

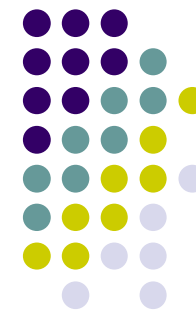

Finanční páka umocňuje i ztrátovost!!!

18 podniků s ROA = -6% až -5%

Souvislost rentability, aktivity a zadlužení

- rentabilita vlastního kapitálu, ROE

$$ROE = \text{Daňová a úroková redukce} \times \text{zisk z 1 Kč tržeb} \times \text{Obrat aktiv} \times \text{Finanční páka}$$

Ukazatelé likvidity

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvery}}$$

1,5 - 2,5

$$\text{rychlá likvidita (acid test)} = \frac{\text{krátkodobý fin. majetek} + \text{pohledávka}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvery}}$$

1,0 - 1,5

$$\text{hotovostní poměr} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvěry}}$$

0,5

Děkuji za pozornost

